

uur ongeruster werd: van Graf von Sponeck hoorde hij niets; in arren moede zond hij tenslotte het hoofd van zijn sectie operaties met een apart verkenningsvliegtuig naar de buurt van Den Haag -- deze kon uit de lucht niets van belang waarnemen. Kesselring beschouwde zulks als bevestiging, dat de operaties van de 22ste *Luftlande-Division* in wezen mislukt waren.¹ Besloten werd om, wat er aan troepen doorvocht, bevel te geven, 'auf den Platz südlich Delft zurückzuziehen'²; daarmee werd vermoedelijk het gedeelte van de autoweg tussen Delft en Rotterdam bedoeld waar zich een Duitse *Kampfgruppe* verschanst had. Het bevel kon aan Graf von Sponeck doorgegeind worden; met de groep die in Valkenburg zat, bestond vermoedelijk geen verbinding; zij was in elk geval niet in staat, de order op te volgen, zo min als de groepen dat waren die zich in de duinen bij Wassenaar bevonden.

In Rotterdam had de Duitse commandant op het Noordereiland, *Oberstleutnant* von Choltitz, een zware schok te verwerken gekregen. Generaal Student had hem in Rijsoord gezegd dat de 9de *Panzer-Division* nog geruime tijd op zich zou laten wachten -- vermoedelijk was dat de conclusie die Student vastgeknoopt had aan het bericht dat nagenoeg alle aanslagen op de bruggen over de Maas mislukt waren. Misschien zou het, had Student verondersteld, wel veertien dagen duren voor de Duitse tanks Rotterdam bereikt hadden. 'Ich kann es nicht glauben', zo gaf von Choltitz later zijn reactie weer. 'Die Panzer werden kommen, die Verbindung mit der Armee wird hergestellt werden! Kein Wort von dieser Unterredung zu meinen Untergebenen.'³

De staf van de *Heeresgruppe* waar de twee legers toe behoorden (het zesde en het achttiende) die het offensief tegen ons land ingezet hadden, *Heeresgruppe B* -- die staf was over het verloop der operaties op de 10de mei niet ontevreden. Betreurd werd het dat de aanslagen op de bruggen over IJssel en Maas (met uitzondering van die bij Gennep) mislukt waren, maar beide rivieren had men desondanks overschreden, en 'vor allem durch den Einbruch in die Peel-Stellung' (bij Mill) 'und die Inbesitznahme der Brücken über den Albert-Kanal sind', zo legde die staf vast, 'die Voraussetzungen für die Fortsetzung des Angriffs in entscheidender Richtung geschaffen.'⁴ Dat was goed gezien. Immers, via de bruggen over het Albertkanaal zou de 4de *Panzer-Division* de gehele Belgische verdediging kunnen desorganiseren, via het gat in de Peel-Raamstelling de 9de *Panzer-Division* kunnen doorstoten naar Rotterdam. Alles kwam op snelheid aan. Generaal von Bock, bevelhebber van de *Heeresgruppe B*, werd

¹ A.v., p. 31. ² Telefonisch bericht, 10 mei 1940, 20 uur 20 (Duitse tijd) van *Luftflotte 2* aan *Heeresgruppe B* (CDI, 32.1109-10). ³ D. von Choltitz: *Soldat unter Soldaten*, p. 64. ⁴ *Heeresgruppe B 11: Kriegstagebuch Nr. 4*, 10 mei 1940 (CDI, 34.0498).